

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

NÁLEZ

Ústavného súdu Slovenskej republiky

V mene Slovenskej republiky

III. ÚS 764/2017-40

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 24. apríla 2018 v senáte zloženom z predsedu Sergeja Kohuta, zo sudkyne Jany Baricovej a sudcu Rudolfa Tkáčika prerokoval sťažnosť [REDAKČIA], [REDAKČIA], zastúpeného advokátkou JUDr. Mariannou Lechmanovou, Štúrova 20, Košice, vo veci namietaného porušenia jeho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 35/2009 a takto

rozhodol:

Sťažnosti [REDAKČIA] nevyhovuje.

Odôvodnenie:

I.

Ústavný súd Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) uznesením č. k. III. ÚS 764/2017-15 z 12. decembra 2017 prijal na ďalšie konanie sťažnosť [REDAKČIA]

██████ (ďalej len „sťažovateľ“) podľa § 25 ods. 3 zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 38/1993 Z. z. o organizácii Ústavného súdu Slovenskej republiky, o konaní pred ním a o postavení jeho sudcov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“), ktorou namietal porušenie svojho základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“) a práva na prejednanie jeho záležitosti v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) postupom Okresného súdu Piešťany (ďalej aj „okresný súd“) v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 35/2009.

V sťažnosti sťažovateľ uviedol, že 5. januára 2009 podal

„návrh na začatie konania Okresnému súdu Nitra. Konanie bolo vedené pod spisovou značkou 7C 2/09 a následne pod spisovou značkou 8C/35/2009. Sťažovateľ sa podaným návrhom domáhal, aby bol odporca povinný uhradiť mu nemajetkovú ujmu v peniazoch vo výške 100.000.-Eur na číslo účtu... a trovy konania a to všetko do troch dní od právoplatnosti rozhodnutia...

Súdne konanie sťažovateľa nie je ani k dnešnému dňu právoplatne skončené, pričom Okresný súd Piešťany od roku 2009 do roku 2017 nerozhodol vo veci samej.

V danom prípade nejde o takú zložitú (právnú ani skutkovú), ktorá by odôvodňovala skutočnosť, že za deväť rokov od podania žaloby súd vo veci právoplatne nerozhodol. Podľa názoru sťažovateľa Okresný súd Piešťany v období od podania žaloby do roku 2017 konal neefektívne a v určitých obdobiach vôbec nekonal a tak spôsobil to, že sťažovateľ bol počas dlhého obdobia a ku dňu podania Ústavnej sťažnosti v stave právnej neistoty...

V konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany pod č. k. 8C/35/2009 súd vôbec nekonal plynulo aj keď vec právne ale ani fakticky zložitá nebola a nebola zložitá ani povaha prejednávanej veci t. j. nárok na náhradu z titulu nemajetkovej ujmy, a pod.

Sťažovateľ má za to, že zo všetkého uvedeného vyplýva, že Okresný súd je zodpovedný za celkovú neprimeranú dĺžku namietaného konania v trvaní deväť rokov od podania žalobného návrhu, počas ktorej nekoná efektívne a bez zbytočných prietáhov takým spôsobom aby poskytol sťažovateľovi v namietanom konaní relevantnú ochranu jeho

práv a oprávnených nárokov v zmysle návrhu vo veci samej, ako aj namietaných práv v zmysle ním podanej sťažnosti ústavnému súdu.

Správanie účastníka konania t. j. sťažovateľa v žiadnom prípade neprispelo k prieťahom v súdnom konaní. Sťažovateľ v konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany vyžaduje, aby jeho práva neboli zo strany súdu porušované. Sťažovateľ mal a má právny záujem na rýchлом prejednaní veci a rozhodnutí vo veci v súdnom konaní vedenom na Okresnom súde Piešťany. Sťažovateľ namietal porušenie svojich práv a požadoval konanie súdu bez prieťahov. Následne z dôvodu nekonania podáva ústavnú sťažnosť. Sťažovateľ má za to, že dostatočne dlhý čas čakal na nápravu a rýchle konanie Okresného súdu v Piešťany, ku ktorému však nedošlo...

Sťažovateľ podal Okresnému súdu Piešťany sťažnosť na prieťahy v konaní a to v roku 2017.

Sťažovateľ opakovane udáva, že v každom jednom prípade okamžite, bez meškania reagoval na výzvu Okresného súdu Piešťany, neodkladne mu odpovedal na každý prípis a list. Zo strany sťažovateľa holo konané tak, aby žiadne prieťahy v súdnom spore nevznikali.

Pokiaľ by súd namietal, že sťažovateľ podal nekvalifikovaný návrh na začatie konania v dôsledku, čoho došlo k predĺženiu súdneho sporu, k tomuto sťažovateľ udáva, že musel návrh podať, z dôvodu, aby mu neuplynula premlčacia lehota na podanie návrhu. Ustanovenie právneho zástupcu sťažovateľ žiadal už pri podaní návrhu na začatie konania. Sťažovateľ v žiadnom prípade nemôže niesť zodpovednosť za to, že súd mu právneho zástupcu neustanovil, v dôsledku čoho bol nútený podávať opravné prostriedky voči tomuto orgánu...

Sťažovateľ žiada o priznanie primeraného finančného zadosťučinenia v sume 10.000 EUR z dôvodov uvedených v sťažnosti, nakoľko okresný súd svojou nečinnosťou a neefektívnou činnosťou spôsobili a neustále spôsobujú sťažovateľovi majetkovú ujmu ďaleko prevyšujúcu sumu požadovaného finančného zadosťučinenia.

V prípade ak Ústavný súd SR prizná za štvorročné prieťahy finančné zadosťučinenie vo výške 1000,00 Eur. V prípade 9 ročných prieťahov musí priznať finančné zadosťučinenie vyššie, nakoľko sťažovateľove porušenie základných ľudských práv trvá dlhšie, t.j. aj dlhšie

trpí negatívnymi následkami ako duševné utrpenie, stres, trauma, krivda, neistota, poníženie, ktoré obeť pociťovala a prežívala ako priamy dôsledok porušenia práva.“

Sťažovateľ navrhol, aby ústavný súd o jeho sťažnosti rozhodol týmto nálezom:

„1. Základné právo [REDAKOVANÉ] .. podľa čl. 48 ods. 2 Ústavy Slovenskej republiky a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd postupom Okresného súdu Piešťany v konaní vedenom pod. sp. zn. č. k. 8C/35/2009 porušené bolo.

2. Okresnému súdu Piešťany sa prikazuje, aby v konaní vedenom pod sp. zn. č. k. 8C/35/2009 konal bez zbytočných prieťahov.

3. [REDAKOVANÉ] ... sa priznáva primerané finančné zadostučinenie vo výške 10.000,00 Eur (slovom desať tisíc Eur), ktoré je Okresný súd Piešťany povinný mu vyplatiť do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia na bankový účet jeho právnej zástupkyne.

4. Okresný súd Piešťany je povinný nahradiť sťažovateľovi trovy konania vo výške 312,34 Eur (slovom tristodvanásť Eur aj tridsať štyri centov) na bankový účet právnej zástupkyne JUDr. Marianny Lechmanovej, advokátky vedený v [REDAKOVANÉ] [REDAKOVANÉ] č. ú.:... do dvoch mesiacov od právoplatnosti tohto rozhodnutia.“

II.

Z obsahu sťažnosti a k nej priložených písomností, z vyjadrení účastníkov konania a z obsahu na vec sa vzťahujúceho súdneho spisu ústavný súd zistil tento priebeh a stav konania vedeného na okresnom súde pod sp. zn. 8 C 35/2009:

Dňa 5. januára 2009 sťažovateľ doručil Okresnému súdu Nitra žalobu proti žalovanej Spoločnosti 7 Plus s. r. o., Bratislava (ďalej len „žalovaná“), o zaplatenie sumy 100 000 €. Veci bola pridelená sp. zn. 7 C 2/2009.

Dňa 3. marca 2009 Okresný súd Nitra postúpil vec Okresnému súdu Piešťany, kde jej bola pridelená sp. zn. 8 C 35/2009.

Dňa 11. septembra 2009 okresný súd uznesením rozhodol, že sťažovateľovi nepriznáva oslobodenie od súdnych poplatkov a neustanovuje mu zástupcu.

Dňa 13. októbra 2009 sťažovateľ doručil odvolanie proti uzneseniu z 11. septembra 2009.

Dňa 22. septembra 2009 bol spis postúpený Krajskému súdu v Trnave (ďalej len „krajský súd“).

Dňa 3. februára 2010 bol spis vrátený okresnému súdu s uznesením krajského súdu č. k. 11 Co 72/2009-37 z 22. decembra 2009, ktorým zmenil rozhodnutie okresného súdu tak, že sťažovateľovi priznal oslobodenie od súdnych poplatkov a vo výroku o neustanovení zástupcu zrušil vec a vrátil ju súdu prvého stupňa na ďalšie konanie.

Dňa 31. marca 2010 okresný súd uznesením ustanovil sťažovateľovi za zástupcu Centrum právnej pomoci.

Dňa 26. júla 2010 sa sťažovateľ sťažoval na postup právneho zástupcu.

Dňa 25. októbra 2010 sa sťažovateľ ospravedlnil z neúčasti na pojednávaní nariadenom na 26. október 2010 a požiadal o odročenie pojednávania (neúčasť ospravedlnil aj jeho právny zástupca).

Dňa 26. októbra 2010 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľ nebol prítomný, pojednávanie bolo odročené na 13. január 2011.

Dňa 28. októbra 2010 bolo doručené vyjadrenie právneho zástupcu sťažovateľa a žiadosť o ospravedlnenie neúčasti na pojednávaní nariadenom na 13. január 2010.

Dňa 5. januára 2011 doručil sťažovateľ vyjadrenie a listinné dôkazy.

Dňa 12. januára 2011 bola doručená žiadosť Centra právnej pomoci o odročenie pojednávania pre nespoluprácu klienta.

Dňa 13. januára 2011 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľ nebol prítomný. Bolo odročené na neurčito.

Dňa 14. januára 2011 okresný súd vyžiadal listiny od sťažovateľa a žalovanej.

Dňa 26. januára 2011 sťažovateľ reagoval na výzvu okresného súdu.

Dňa 26. mája 2011 okresný súd telefonicky kontaktoval JUDr. Máriu Jakubíkovú vo veci jej ustanovenia za právneho zástupcu sťažovateľovi. JUDr. Jakubíková nesúhlasila s ustanovením.

Dňa 29. júna 2011 okresný súd uznesením ustanovil za právneho zástupcu sťažovateľa JUDr. Tomáša Klieštenca.

Dňa 26. júla 2010 bolo okresnému súdu doručené odvolanie JUDr. Klieštenca proti uzneseniu z 29. júna 2011.

Dňa 3. augusta 2011 okresný súd požiadal Mgr. Zuzanu Jedličkovú o súhlas s jej ustanovením za právnu zástupkyňu sťažovateľa. Mgr. Jedličková súhlasila s ustanovením.

Dňa 3. augusta 2011 okresný súd uznesením zrušil uznesenie z 29. júna 2011 a ustanovil Mgr. Zuzanu Jedličkovú za právnu zástupkyňu sťažovateľa.

Dňa 9. februára 2012 faxom, ako aj osobne doručená žiadosť právnej zástupkyne sťažovateľa o jeho predvedenie na pojednávanie, navrhla dôkazy.

Dňa 13. februára 2012 okresný súd požiadal Ústav na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov o predvedenie sťažovateľa na pojednávanie.

Dňa 13. februára 2012 mailom doručené oznámenie Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Leopoldov, že sťažovateľ bol 10. februára 2012 premiestnený do Nemocnice pre obvinených a odsúdených v Trenčíne a 13. februára 2012 bude eskortovaný do Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ilava.

Dňa 14. februára 2012 Ústav na výkon trestu odňatia slobody Ilava oznámil, že nie je vhodné eskortovať sťažovateľa, a navrhol vykonanie pojednávania v ich ústave, kde majú vhodnú pojednávaciu miestnosť.

Dňa 17. februára 2012 okresný súd oznámil Ústavu na výkon trestu odňatia slobody Ilava, že pojednávanie sa bude vykonávať v budove okresného súdu bez prítomnosti žalobcu, za účasti jeho právnej zástupkyne.

Dňa 15. februára 2012 právna zástupkyňa sťažovateľa doručila doplnenie petitu.

Dňa 1. marca 2012 sa uskutočnilo pojednávanie. Právna zástupkyňa sťažovateľa doručila opätovný návrh na zmenu petitu a ďalšie návrhy na dokazovanie výsluchom svedkov. Konajúci súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa na špecifikáciu závažnosti jemu vzniknutej nemajetkovej ujmy.

Dňa 6. marca 2012 právny zástupca žalovanej doručil originál výtlačku Plus jeden deň z 18. januára 2007.

Dňa 2. apríla 2012 okresný súd dožiadal Okresný súd Trenčín vo veci vypočutia žalobcu a svedkov.

Dňa 16. apríla 2012 spis doručený Okresnému súdu Trenčín (sp. zn. 27 Cd 3/2012).

Dňa 4. júna 2012 bol vypočutý sťažovateľ v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ilava. Bol upovedomený o ďalšom výsluchu, na ktorý okresný súd predvolá žiadaných účastníkov a na ktorom sa vykoná dožiadanie.

Dňa 5. novembra 2012 sa uskutočnil čiastočný výsluch sťažovateľa na Okresnom súde Trenčín.

Dňa 12. novembra 2012 bol spis vrátený okresnému súdu so správou o vykonaní dožiadania a s *„odmietnutím vykonania dožiadania, nakoľko je potrebné, aby výsluch vykonával zákonný sudca a nakoľko medzi účastníkmi konania dochádzalo k neustálym rozporov, na ktorých riešenie nie je príslušný dožiadateľ súd“*.

Dňa 9. júla 2012 okresný súd vyzval právnu zástupkyňu sťažovateľa a Ústav na výkon trestu odňatia slobody Ilava na vyjadrenie k vhodnosti prikázania veci Okresnému súdu Trenčín.

Dňa 18. júla 2012 sťažovateľ oznámil, že s postúpením nesúhlasí.

Dňa 23. júla 2012 právna zástupkyňa sťažovateľa oznámila, že nesúhlasí s postúpením veci.

Dňa 12. novembra 2012 sťažovateľ doručil okresnému súdu *„Oznámenie, žiadosť a iné“*.

Dňa 1. februára 2013 bolo doručené vyjadrenie právneho zástupcu žalovanej.

Dňa 27. júna 2013 opakované doručenie spisu Okresnému súdu Trenčín s dožiadaním a s tým, aby výsluch realizoval zákonný sudca. Vec bola pridelená na prejednanie zákonnej sudkyňi JUDr. Ivete Sopkovej a vedená pod sp. zn. 27 Cd 5/2013.

Dňa 5. augusta 2013 bol spis vrátený okresnému súdu s vyjadrením, že dožiadanie nie je prípustné.

Dňa 2. októbra 2013 bol nariadený termín pojednávania na 19. november 2013, boli expedované predvolania s výzvami účastníkom konania, žalobcovi bola uznesením uložená povinnosť vyjadriť sa v lehote 15 dní k požadovaným skutočnostiam.

Dňa 14. októbra 2013 bolo doručené vyjadrenie sťažovateľa.

Dňa 23. októbra 2013 bolo doručené vyjadrenie právnej zástupkyne sťažovateľa.

Dňa 6. novembra 2013 bolo doručené oznámenie sťažovateľa, že ruší jeho právne zastúpenie Mgr. Zuzanou Jedličkovou.

Dňa 19. novembra 2013 sa uskutočnilo pojednávanie. Konajúci súd skonštatoval porušenie prezumpcie nevinoty sťažovateľa vyplývajúce z výsluchu svedkyne, konštatoval, že nepripúšťa výsluch svedkov navrhovaných sťažovateľom. Pojednávanie bolo odročené na neurčito z dôvodu rozhodnutia o právnom zastúpení sťažovateľa.

Dňa 12. decembra 2013 okresný súd uznesením zamietol návrh sťažovateľa na zrušenie ustanovenej právnej zástupkyne.

Dňa 2. decembra 2013 bolo doručené odvolanie sťažovateľa proti uzneseniu z 2. decembra 2013 a podanie označené ako „*sťažnosť a žiadosť, a iné*“.

Dňa 18. februára 2014 bolo doručené odvolanie sťažovateľa právnomu zástupcovi žalovanej na vyjadrenie.

Dňa 13. marca 2014 bol spis predložený krajskému súdu na rozhodnutie o odvolaní sťažovateľa.

Dňa 30. apríla 2014 bol spis vrátený okresnému súdu s uznesením č. k. 23 Co 14/2014-295 z 31. marca 2015, ktorým krajský súd zmenil uznesenie okresného súdu tak, že ruší zastupovanie sťažovateľa Mgr. Zuzanou Jedličkovou, pretože nejde o konanie, v ktorom je zo zákona povinné zastúpenie právnym zástupcom.

Dňa 15. januára 2016 bolo okresnému súdu doručené vyčíslenie trov právneho zastúpenia sťažovateľa Mgr. Zuzanou Jedličkovou.

Dňa 14. júla 2016 bolo doručené „*oznámenie*“ sťažovateľa a „*iné*“.

Dňa 14. októbra 2016 sťažovateľ doručil splnomocnenie udelené JUDr. Marianne Lechmanovej na nahliadnutie do spisu z 12. septembra 2016.

Dňa 15. apríla 2017 okresný súd doručil sťažovateľovi a žalovanej poučenie strany konania podľa Civilného sporového poriadku.

Dňa 30. júna 2017 okresný súd vyzval sťažovateľa na oznámenie, či je v konaní právne zastúpený. Bol upovedomený, že JUDr. Lechmanová je oprávnená vykonávať v zmysle splnomocnenia aj iné úkony a bol vyzvaný na oznámenie, či splnomocnenie z 12. septembra 2016 vypovedal alebo inak ukončil.

Dňa 14. júla 2017 sťažovateľ doručil odpoveď na výzvu.

Dňa 17. júla 2017 bolo okresnému súdu doručené „*oznámenie o prevzatí právneho zastúpenia žalovaného spoločnosťou SCHWARZ advokáti s.r.o. a spoločnosťou Škubla & Partneri s.r.o.*“.

Dňa 19. júla 2017 okresný súd uznesením rozhodol o pokračovaní v konaní s právnym nástupcom žalovanej.

Dňa 20. júla 2017 bol nariadený termín pojednávania na 25. október 2017.

Dňa 14. augusta 2017 okresný súd informoval právnych zástupcov strán sporu o zmene miestnosti pojednávania, ktoré sa bude konať formou videokonferencie so sťažovateľom. Okresný súd požiadal Ústav na výkon trestu odňatia slobody Ilava o zabezpečenie prítomnosti sťažovateľa pri zariadení určenom na audiovizuálny prenos.

Dňa 18. októbra 2017 bola okresnému súdu doručená žiadosť sťažovateľa o pojednávanie v jeho prítomnosti. Nesúhlasil s pojednávaním formou videokonferencie.

Dňa 23. októbra 2017 doručené poštou vyjadrenie právneho zástupcu žalovanej.

Dňa 25. októbra 2017 sa uskutočnilo pojednávanie formou videokonferencie. Bolo odročené na 9. apríl 2018 pre nesúhlas sťažovateľa s videokonferenciou.

Dňa 5. januára 2018 okresný súd uznesením uložil poriadkovú pokutu 20 € sťažovateľovi za urážlivé podanie.

Dňa 11. januára 2018 bola realizovaná úprava sudkyne z 25. októbra 2017 – preverenie možnosti prejednať vec v zabezpečenej pojednávacej miestnosti v Ústave na výkon trestu odňatia slobody Ilava a vyžiadanie potvrdenia, na ktoré sa žalobca odvolával na pojednávaní. Sťažovateľovi bolo doručované podanie právneho zástupcu žalovanej na vyjadrenie.

Dňa 9. apríla 2018 sa uskutočnilo pojednávanie. Sťažovateľ bol prítomný. Žiadal odročiť pojednávanie, pretože bol napadnutý príslušníkmi Zboru väzenskej a justičnej stráže a nebola mu poskytnutá pomoc. Vzniesol tiež námietku zaujatosti voči konajúcej sudkyňi.

Na výzvu ústavného súdu sa k prijatej sťažnosti vyjadrila predsedníčka okresného súdu v podaní sp. zn. Spr 22/18, doručenom ústavnému súdu 26. januára 2018, v ktorom popísala priebeh konania a uviedla, že z

„obsahu opísaných úkonov je zrejmé, že v predmetnom konaní sa priebežne konalo a rozhodovalo nie len o procesných podaniach žalobcu, ale boli opakovane vykonané výsluchy sťažovateľa dožiadaným súdom, ktoré maril. Nariadené termíny pojednávania sťažovateľ maril (nesúhlas s vykonaním videokonferencie), resp. úmyselným seba poškodzovaním.

Mám za to, že zo strany súdu k neprimeraným prietiahom v konaní neprišlo, prihladnuc aj na správanie sťažovateľa, ktorý koná v zjavnom úmysle oddialiť pojednávania a tým aj rozhodnutie vo veci.

Na záver si dovoľujem dať do pozornosti lekársku správu na žalobcu (sťažovateľa) zazurnalizovanú v spise Okresného súdu Piešťany sp. zn. 5C/43/2009, ktorý bol Ústavnému súdu Slovenskej republiky predložený s vyjadrením predsedníčky zo dňa 10.1.2018 ku konaniu Rvp 1630/2017, z ktorej vyplýva, že žalobca si úmyselne privodil úraz hlavy za účelom vyhnúť sa pojednávaniu už dňa 5.12.2017, pričom takéto správanie žalobcu bolo lekárom vyhodnotené ako účelové v snahe vyhnúť sa súdnym pojednávaniam, keďže z jeho strany išlo o opakované správanie. Žalobca pritom v žiadnom konaní nesúhlasí, aby sa pojednávalo v jeho neprítomnosti.“.

K vyjadreniu okresného súdu doručil 13. februára 2018 repliku sťažovateľ. Prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uviedol:

„... Sťažovateľ využíval všetky procesné práva, ktoré v postavení účastníka konania má. Neexistuje žiaden dôkaz, že by sa sťažovateľ seba poškodzoval, tak ako to uvádza vo svojom vyjadrení predsedníčka súdu. Uplatňovanie práv, trvanie na tom, aby bolo v každom smere a ohľade dodržiavané právo a zákon, oboznámenie sa s predmetom konania, s predmetom výsluchu sťažovateľa, dostatočný čas na prípravu, umožnenie nahliadnuť sťažovateľovi do súdneho spisu, to sú základné práva, na ktoré má sťažovateľ nárok. Pokiaľ sa súdny úradník dostavil na výsluch a sťažovateľovi o tom nedal dostatočne včas vedieť, resp. vznikli iné prekážky, nemožno dávať dĺžku konania za vinu sťažovateľovi.

Sťažovateľ sa aktívne podieľa na rýchlom ukončení súdneho sporu, nie je pravdou tvrdenie predsedníčky Okresného súdu v Piešťanoch, že sa úmyselne snaží oddialiť pojednávanie a tým aj rozhodnutie vo veci.

Zo súdneho spisu vyplýva, že súd mal od samého začiatku k dispozícii všetko potrebné. Uplatňovanie procesných práv účastníkom konania, nemôže byť na ťarchu sťažovateľovi. Súd vo veci mohol a mal riadne a včas konať od začiatku.

AJ ESLP uviedol, že prevzatie záväzkov vyplývajúcich z Dohovoru si často vyžaduje prijatie pozitívnych opatrení. V takom prípade sa štát nemôže obmedziť na to, aby ostal pasívny. Preto nečinnosť alebo neefektívnosť pri prijatí takýchto opatrení je dôvodom

na skonštatovanie porušenia práva. Právo na prejednanie veci v primeranej lehote podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru spadá do tejto kategórie záväzkov.

Takže už len to, že v jednom konaní spis putoval niekoľko rokov medzi viacerými sudcami svedčí o tom, že neboli prijaté ani použité žiadne pozitívne opatrenia (alebo boli neefektívne), ktoré by zabránili prietahom. Toto teda tiež nemožno použiť na ospravedlnenie prietahov.

Sťažovateľ podal hneď na začiatku riadne spísaný návrh - čo nespochybnil ani súd I. stupňa. Hneď na začiatku predložil všetky podklady a žiadosti potrebné k tomu, aby súd mohol vo veci konať hneď od začiatku riadne a plynule.

Upriamujeme pozornosť Ústavného súdu na fakt, že ani Okresný súd Piešťany vo svojom stanovisku nenamietal, že by sa sťažovateľ nejakým spôsobom pričínil o prietahy, že by podal nekvalifikovaný návrh, že by spravil niečo nesprávne, a ani nenamietal výšku finančného zadosťučinenia, ktoré požaduje sťažovateľ.

Sťažovateľ si sám neprivodil úraz hlavy. Sťažovateľ kontaktoval právnu zástupkyňu JUDr. Lechmanovú písomne a uviedol jej, že mu je zo strany personálu väznice ako aj zo strany odsúdených ubližované, v dôsledku čoho bude chcieť podať žalobu na ÚVTOS Ilava. Lekárska správa, na ktorú sa odvoláva predsedníčka Okresného súdu nebola právnej zástupkyňi sťažovateľa doručená a preto k nej nevie zaujať stanovisko.

V závere si dovoľíme poukázať na skutočnosť, že žalobca má právo na to, aby sa konalo v jeho prítomnosti. Zároveň si sťažovateľ uplatňujem aj náhradu trov právneho zastúpenia.“

Ústavný súd so súhlasom účastníkov konania podľa § 30 ods. 2 zákona o ústavnom súde upustil v danej veci od ústneho pojednávania, pretože dospel k názoru, že od neho nemožno očakávať ďalšie objasnenie veci.

III.

Podľa čl. 127 ods. 1 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú

Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

Podľa čl. 127 ods. 2 ústavy ak ústavný súd vyhovie sťažnosti, svojím rozhodnutím vysloví, že právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom boli porušené práva alebo slobody podľa odseku 1, a zruší také rozhodnutie, opatrenie alebo iný zásah. Ak porušenie práv alebo slobôd podľa odseku 1 vzniklo nečinnosťou, ústavný súd môže prikázať, aby ten, kto tieto práva alebo slobody porušil, vo veci konal.

Podľa čl. 127 ods. 3 ústavy ústavný súd môže svojím rozhodnutím, ktorým vyhovie sťažnosti, priznať tomu, koho práva podľa odseku 1 boli porušené, primerané finančné zadostučinenie.

Predmetom konania pred ústavným súdom bolo posúdenie, či postupom okresného súdu v konaní o zaplatenie sumy 100 000 € s príslušenstvom z titulu nemajetkovej ujmy (v roku 2012 sťažovateľ zmenil petit tak, že okrem finančnej čiastky žiadal od žalovanej aj ospravedlnenie) došlo v konaní vedenom pod sp. zn. 8 C 35/2009 k porušeniu základného práva sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručeného v čl. 48 ods. 2 ústavy a práva na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručeného v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

Podľa čl. 48 ods. 2 ústavy každý má právo, aby sa jeho vec verejne prerokovala bez zbytočných prietáhov.

Podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru každý má právo na to, aby jeho záležitosť bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná.

Ústavný súd si pri výklade „práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov“ garantovaného v čl. 48 ods. 2 ústavy osvojil judikatúru Európskeho súdu pre ľudské práva k čl. 6 ods. 1 dohovoru, pokiaľ ide o „právo na prejednanie veci v primeranej lehote“, preto v obsahu týchto práv nemožno vidieť zásadnú odlišnosť (napr. II. ÚS 55/98, I. ÚS 132/03).

Judikatúra ústavného súdu sa ustálila v tom, že otázka, či v konkrétnom prípade bolo alebo nebolo porušené právo na prerokovanie veci bez zbytočných prieťahov garantované v čl. 48 ods. 2 ústavy (ako aj čl. 6 ods. 1 dohovoru), sa skúma vždy s ohľadom na konkrétne okolnosti každého jednotlivého prípadu najmä podľa týchto troch základných kritérií: zložitosť veci, správanie účastníka konania a postup súdu (napr. I. ÚS 41/02). V súlade s judikatúrou Európskeho súdu pre ľudské práva ústavný súd prihliada aj na predmet sporu (povahu veci), teda to, o čo v namietanom konaní ide (napr. I. ÚS 19/00, I. ÚS 54/02, II. ÚS 32/02, III. ÚS 561/2016). Podľa rovnakých kritérií ústavný súd postupoval aj v danom prípade.

1. Pokiaľ ide o kritérium zložitosť veci, ústavný súd konštatuje, že dĺžka posudzovaného konania nebola závislá od právnej alebo skutkovej zložitosti veci.

2. Pri hodnotení ďalšieho kritéria, teda správania sťažovateľa v preskúmvanej veci, ústavný súd zistil okolnosti nasvedčujúce tomu, že práve v dôsledku jeho správania sa konanie predlžovalo. Išlo o sťažovateľovu procesnú aktivitu, napríklad pôvodnú žalobu neskôr dopĺňal, menil petit žaloby, sťažoval sa na postup svojho ustanoveného právneho zástupcu, nespolupracoval s Centrom právnej pomoci, ktoré z toho titulu žiadalo odročenie nariadeného pojednávania, sám niekoľkokrát žiadal o odročenie pojednávania, zrušil jeho právne zastúpenie Mgr. Jedličkovou, ustanovenou mu Centrom právnej pomoci, podával viaceré sťažnosti, žiadosti a iné podania, vzniesol námietku zaujatosti voči konajúcej sudkyňi, ale k predĺženiu konania prispel aj svojimi obštrukciami, nesúhlasil s pojednávaním formou videokonferencie, správal sa urážlivo. Tieto skutočnosti odporujú tvrdeniu sťažovateľa o jeho skutočnom záujme na rýchlym ukončení sporu.

Na základe uvedeného ústavný súd konštatuje, že správanie sťažovateľa má priamu príčinnú súvislosť s predlžovaním konania, teda jeho doterajšiu dĺžku treba pričítať aj na jeho ťarchu.

Na tomto mieste je potrebné uviesť, že ústavný súd v rámci svojej judikatúry vyslovil, že za neodstránenie stavu právnej neistoty v dôsledku uplatnenia procesných práv účastníka konania neznáša zodpovednosť oprávnená osoba, ale zodpovednosť v takomto

prípade nemožno pripísať ani štátnemu orgánu konajúcemu vo veci (napr. II. ÚS 52/99, II. ÚS 242/03).

3. Napokon sa ústavný súd zaoberal postupom okresného súdu v predmetnej veci. Napadnuté občianskoprávne konanie síce trvá celkovo 9 rokov, z chronológie úkonov však vyplýva, že okresný súd vo veci priebežne konal. Niekoľkokrát sa spis v dôsledku odvolaní sťažovateľa a v dôsledku dožiadaných úkonov nachádzal na krajskom súde a na Okresnom súde Trenčín. Procesné úkony okresného súdu v celom posudzovanom období smerovali k odstráneniu právnej neistoty sťažovateľa, čo je hlavným účelom základného práva na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov (II. ÚS 61/98). V konaní sa síce vyskytli aj kratšie obdobia nečinnosti, z hľadiska komplexného posúdenia celého priebehu konania však postup okresného súdu nemožno považovať za taký, ktorý by porušoval základné právo sťažovateľa na prerokovanie veci bez zbytočných prietáhov zaručené v čl. 48 ods. 2 ústavy a právo na prejednanie záležitosti v primeranej lehote zaručené v čl. 6 ods. 1 dohovoru.

K tomuto záveru dospel ústavný súd aj posúdením ústavnoprávneho rozmeru veci, resp. ústavnoprávnej intenzity namietaných pochybení, resp. nedostatkov v postupe okresného súdu. Tá musí byť posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 62/08), v tomto prípade aj s tým, čo je predmetom sporu, o čo v konaní ide. Sťažovateľ (právoplatne odsúdený za závažné trestné činy na doživotný trest) v namietanom konaní žaluje obchodnú spoločnosť o zaplatenie sumy 100 000 € z titulu nemajetkovej ujmy v súvislosti s ochranou osobnosti (v obdobných veciach nebolo všeobecným súdom takejto žalobe sťažovateľa dosiaľ ešte ani v jednom prípade vyhovené).

Kritériom pre rozhodovanie ústavného súdu musí byť tiež intenzita, akou malo byť zasiahnuté do ústavou alebo kvalifikovanou medzinárodnou zmluvou zaručených základných práv alebo slobôd, a v spojitosti s tým zistenie, že v okolnostiach prípadu ide o zásah, ktorý zjavne viedol k obmedzeniu, resp. odopreniu základných práv alebo slobôd (m. m. II. ÚS 193/06, II. ÚS 210/06, IV. ÚS 238/07, IV. ÚS 358/08), čo sa v danom prípade nestalo.

Ústavný súd pripomína, že sťažovateľ má na ústavnom súde viac ako 100 podaní. Vo väčšine z nich ide o domáhanie sa vyslovenia prietáhov v konaniach v jeho sporoch na všeobecných súdoch, v ktorých si uplatňuje práva hypotetickej povahy, nepodložené reálnymi dôkazmi. Chaotickými a nekvalifikovanými podaniami zaťažuje všeobecné súdy a iné štátne orgány v Slovenskej republike a neskôr „profituje“ z dĺžky konania. Rovnako zneužíva vytáženosť orgánov ochrany ľudských práv v Európskej únii, ktoré niekedy dobre nerozpoznajú skutočné ciele a zámery sťažovateľa získať zo svojich káuz čo najviac finančných prostriedkov bez ohľadu na podstatu týchto sporov (m. m. I. ÚS 642/2017).

Sťažovateľ okrem vyslovenia porušenia označených práv navrhol, aby ústavný súd svojím rozhodnutím prikázal okresnému súdu konať vo veci bez zbytočných prietáhov, a domáhal sa tiež priznania finančného zadosťučinenia a náhrady trov právneho zastúpenia.

V zmysle § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ak ústavný súd sťažnosti vyhovie, v náleze vysloví, ktoré základné právo alebo sloboda a ktoré ustanovenie ústavy, ústavného zákona alebo medzinárodnej zmluvy sa porušili a akým právoplatným rozhodnutím, opatrením alebo iným zásahom sa základné právo alebo sloboda porušili. Ak sa základné právo alebo sloboda porušili rozhodnutím alebo opatrením, ústavný súd také rozhodnutie alebo opatrenie zruší. V zmysle odseku 4 citovaného ustanovenia zákona o ústavnom súde môže ústavný súd priznať tomu, koho základné právo alebo sloboda sa porušili, aj primerané finančné zadosťučinenie. Z uvedeného vyplýva, že tieto výroky sú viazané na vyhovenie vo veci samej. Keďže v uvedenom prípade ústavný súd návrhu nevyhovел, uvedenými návrhmi sa pri svojom rozhodovaní už nemusel zaoberať.

Podľa § 36 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže v odôvodnených prípadoch podľa výsledku konania uložiť niektorému z účastníkov, aby úplne alebo sčasti uhradil inému účastníkovi konania jeho trovy. Keďže sťažovateľ v konaní neuspel, nepripadalo do úvahy, aby sa ústavný súd zaoberal jeho návrhom na náhradu trov konania.

Zo všetkých uvedených dôvodov ústavný súd rozhodol tak, ako to je uvedené vo výrokovej časti tohto rozhodnutia.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 24. apríla 2018